EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 4.9.2009
KOM(2009) 453 lõplik

2009/0124 (ACC)

Ettepanek:

**NÕUKOGU OTSUS,**

**Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Norra Kuningriigi vahelisele satelliitnavigatsiooni käsitlevale koostöölepingule allakirjutamise kohta**

# A) SELETUSKIRI

## 1. ETTEPANEKU TAUST

### 1.1. Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Tehnoloogilised, geograafilised ja majanduslikud põhjused on taganud Norrale tähtsa koha Euroopa ülemaailmses satelliitnavigatsioonisüsteemis (GNSS). Norra varustab Galileo programmi ülimalt tähtsa tehnoloogiaga ja tal on Svalbardis ja Antarktikas kaks tähtsat maapealset seadet, mis aitavad kaasa süsteemi nõuetekohasele toimimisele. Kõnealuse lepingu eesmärk on kehtestada üldised koostööpõhimõtted ning Norra õigused ja kohustused peamiselt asjakohastes valdkondades nagu ohutus, mida ei hõlma Galileoga seotud olemasolevad õigusaktid. Läbirääkimisi lepingu üle peeti nõukogu poolt 8. juulil 2005 vastu võetud läbirääkimissuuniste alusel. Leping parafeeriti 17. juulil 2009.

Lepingut täiendatakse EMP ühiskomitee otsusega (dok nr 25100, toimik nr 25099), millega muudetakse EMP lepingu protokolle 31 ja 37, ning mille kohaselt Norra tunnustab nõukogu 12. juuli 2004. aasta määrust (EÜ) nr 1321/2004 Euroopa satelliit-raadionavigatsiooniprogrammide juhtimisstruktuuride loomise kohta, nõukogu 12. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1942/2006, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1321/2004 Euroopa satelliit-raadionavigatsiooniprogrammide juhtimisstruktuuride loomise kohta ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrust (EÜ) nr 683/2008 Euroopa satelliitnavigatsiooni programmide (EGNOS ja Galileo) rakendamise jätkamise kohta. Kõnealuse viimase määruse artikli 4 lõike 5 ja artikli 6 lõike 4 kohaselt võivad kolmandad riigid samuti osaleda Euroopa GNSS programmide täiendavas rahastamises kooskõlas asutamislepingu artikli 300 kohaselt lepingutes sätestatud tingimustega.

Kõnealune leping piirdub valdkondadega, mis on vajalikud tiheda koostöö tegemiseks Norraga. Galileo ja EGNOSi kui kogu Euroopa Ühendust hõlmavate programmide loomine ja haldamine juhib tähelepanu vajadusele ühtse lähenemisviisi ja töömeetodite järele kõigis Euroopa Liidu liikmesriikides ja mõnes ELi mittekuuluvas riigis (Norra ja Šveits). Valitsustel on vaja kehtestada eeskirjad kõnealuste valdkondade jaoks ning need on vaja kooskõlastatult jõustada kogu Euroopa Liidus. Komisjon kui programmi juht, kes tegutseb süsteemi omaniku, ühenduse nimel, peab võtma kõik põhjendatud meetmed sellise kooskõlastatuse tagamiseks. Vastasel juhul suurenevad julgeolekuriskid ning EÜle ja liikmesriikidele võidakse tõsiste juhtumite puhul esitada nõudeid.

### 1.2. Üldine taust

Norra on meie kõige lähem partner Galileo programmis juba programmi algusest peale. Norra on panustanud Galileo kõigisse etappidesse poliitiliselt, tehniliselt ja rahaliselt, olles Euroopa Kosmoseagentuuri liige ning osaledes mitteametlikult EÜ haldusstruktuurides, mis on seotud Galileo programmiga. Kõnealune leping ja sellega seotud paralleelne EMP ühiskomitee otsus teevad ametlikuks ja süvendavad Norra integreerimist Euroopa GNSS programmidesse. Ilma kõnealuse lepinguta jätkub Norra

osalus EMP lepingu piires. See põhjustaks ebakindlust julgeoleku, standardimise, sertifitseerimise ja raadiospektri sektoris tehtava koostöö iseloomu tõttu. Ühelt poolt võimaldab kõnealune leping EÜ-l kehtestada ka üldpõhimõtted, mis hõlmavad tingimuslikkuse klauslit koostööks julgeolekuvaldkonnas. Teiselt poolt hõlmab leping Norra poliitilist kohustust toetada EÜ tulevast poliitikat, mille eesmärk on kaitsta Euroopa GNSSi.

### 1.3. Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid

Galileo programmi raames Norraga tehtav koostöö organiseeritakse kahe täiendava vahendi kaudu: EMP ühiskomitee otsus, mis hõlmab Galileo programmiga seotud õigustikku, ning lisatud segaleping, millega sätestatakse raamistik koostööks, mis hõlmab tulevase koostöö põhimõtteid ja täiendavaid sätteid seoses koostööga julgeoleku, standardimise ja sertifitseerimise valdkonnas.

### 1.4. Kooskõla Euroopa Liidu muude põhimõtete ja eesmärkidega

Käesolev ettepanek on kooskõlas EÜ poliitikaga Norra integreerimiseks ühenduse programmidesse EMP lepingu kaudu. Lisaks toetab see komisjoni eesmärke koostöö ühenduse aspekti tugevdamisel poliitikas, mis on oluline leviku tõkestamise seisukohast.

## 2. KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

### 2.1. Konsulteerimine huvitatud isikutega

*Konsultatsioonimeetodid, peamised sihtvaldkonnad ja vastajate üldiseloomustus*

Nõukogu erikomiteega, liikmesriikide ja Norra julgeolekuasutustega on konsulteeritud Galileo julgeolekunõukogu 2. töörühma kaudu ja kahepoolsetel kohtumistel Norra ametiisikutega nii läbirääkimissuuniste koostamise etapis kui ka läbirääkimiste ajal. Vastajate hulka kuulusid Euroopa Liidu liikmesriikide ja Norra riikliku julgeoleku ametiasutused, välisministeeriumid, kaitse- ja siseministeeriumid, Euroopa Kosmoseagentuur ja riiklikud kosmoseagentuurid.

*Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine*

Kõnealused huvirühmad toetasid Norra tihedat integreerimist koostöösse Galileo olulistes julgeolekuküsimustes ja rõhutasid, et on tähtis lisada lepingusse sellised punktid nagu maapealsete seadmete turvalisus.

### 2.2. Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine

*Asjaomased teadus-/erialavaldkonnad*

Kosmosetehnoloogia / maapealsed seadmed, turvalisus / tööstuslik ja riiklik julgeolek, infoturve ja rahvusvaheline õigus / privileegid ja immuniteet.

*Kasutatud metoodika*

Peamiselt koosolekud.

*Peamised organisatsioonid/eksperdid, kellega on konsulteeritud*

Euroopa Liidu liikmesriikide ministeeriumid ja kosmoseagentuurid, EMP sekretariaat, Euroopa Kosmoseagentuur (ESA), kosmosetööstus.

*Saadud ja arvessevõetud arvamuste kokkuvõte*

Tõsiste ja pöördumatute tagajärgedega ohtude olemasolu ei ole täheldatud.

Laiapõhjaline konsensus valitses lepinguga ettenähtud koostöö küsimustes ja eesmärgi suhtes integreerida Norra kõnealusesse programmi, sh koos õiguste ja vastavate kohustustega. Norra julgeolekuprofiil äratas ekspertides usaldust.

*Eksperdiarvamuste avalikustamiseks kasutatud vahendid*

Julgeolekuekspertide järeldused ei ole avaldatud.

## 2.3. Mõju hindamine

Käesoleva meetme eesmärk on tagada Norra tihe seotus Galileo ja EGNOSi loomise ja käitamise etappidega. Need kaks algatust hõlmavad olulisi tööstuslikke, majanduslikke ja strateegilisi koostisosi. Euroopa GNSS programmide haldamist reformiti määrusega (EÜ) nr 683/2008, kusjuures muudeti rõhuasetust avaliku ja erasektori partnerluselt programmidele, mida haldab ühendus, ja süsteemidele, mis kuuluvad ühendusele. Kõnealune muudatus ja koostöö sisu koos julgeolekukaalutlustega nõuavad ametlike reguleerivate meetmete võtmist. Seepärast kaaluti kõnealuse eesmärgi saavutamiseks kolme võimalust.

Esiteks Norra ühinemine programmiga spetsiaalse rahvusvahelise koostööorgani (Galileo rahvusvaheline nõukogu) kaudu, mis koondab kõiki Galileost huvitatud kolmandaid riike. Pärast pikki läbirääkimisi, mida kõnealuse organi üle peeti Norra ja muude kolmandate riikidega, loobuti sellest valikuvõimalusest. Norra tundis, et on ebaõiglane kohelda teda samamoodi kui tunduvalt vähem integreeritud kolmandaid mitte-Euroopa riike, kes ei ole programmi rahaliselt panustanud.

Teine võimalus oli muuta koostöö ametlikuks üksnes EMP raamistiku abil. Seda võimalust uuriti põhjalikult, sealhulgas juriidilisi võimalusi, mis hõlmaksid soovitava koostöö kogu ulatuses. Lõpuks jõuti järeldusele, et EMP on parim võimalus inkorporeerida olemasolev EÜ õigustik, milles käsitletakse Galileo programmi. See hõlmab komiteesid, otsuse kujundamist ilma hääleõiguseta, omandisuhteid reguleerivaid eeskirju, riigihankeid, rahalisi panuseid jne. Siiski peeti EMPd ebapiisavaks teatavate sektorite puhul nagu julgeolek, raadiospekter ja standardimine. EÜ vaatepunktist ei olnud ka asjakohane võtta kasutusele põhimõtteid ja tingimuslikke sätteid, mida ei ole praeguses Galileo õigustikus.

Kolmas võimalus oli ühendada EMP ühiskomitee otsus ja lisatud segaleping. See kombinatsioon võimaldas teha praktilist vahet Norra ja Islandi (EMP liikmed) vahel, lisada täiendavaid kohustusi Norrale, tugevdada julgeolekusätteid ning sätestada põhimõtted ja seisukohad, mis sillutavad teed vastastikku kasulikuks pikaajaliseks

koostööks.

## 3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

### 3.1. Kavandatud meetmete kokkuvõte

Komisjon teeb nõukogule ettepaneku anda volitused Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Norra Kuningriigi vahelisele satelliitnavigatsiooni käsitlevale koostöölepingule allakirjutamiseks ja selle ajutiseks kohaldamiseks. Ajutine kohaldamine on vajalik meede, et Norra territooriumil asuvate Galileo maapealsete seadmete turvalisust käsitlevate sätete kohaldamist saaks alustada võimalikult kiiresti.

### 3.2. Õiguslik alus

Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklid 133 ja 170 koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega.

### 3.3. Subsidiaarsuse põhimõte

Subsidiaarsuse põhimõtet kohaldatakse ettepaneku selles osas, mis ei kuulu ühenduse ainupädevusse.

Liikmesriigid ei suuda ettepaneku eesmärke täielikult saavutada järgmis(t)el põhjus(t)el.

Galileo, mille maksumuseks hinnatakse mitu miljardit eurot, on Euroopa algatus, mida ükski liikmesriik ei soovi üksi rahastada. Kavandatud lepingu sisu ei saa piirata ühe liikmesriigiga või liikmesriikide rühmaga, vaid see mõjutab ELi tervikuna ja mõnest aspektist (nt maapealsete jaamade teenindus) on sel isegi ülemaailmne mõju.

Kosmosesektori tööstuslikud ja tehnilised (sh julgeolek) teadmised on olemas mitmes Euroopa riigis, sealhulgas Norras, samas ei ole ükski riik üksi suuteline saavutama kõrgtaset kõiges. Ilma koordineeritud tegevuseta ja teabe jagamiseta suureneks risk sõlmida Norraga kokkulepe, mis hõlmab poolikuid lahendusi. Vead julgeoleku valdkonnas võivad ohustada selliste Euroopa GNSSi jaoks vajalike komponentide varustuskindlust, mille suhtes kohaldatakse ekspordikontrolli, eriti ekspordi korral Ühendriikidest. See suurendaks kõnealuste programmide kulusid.

Ühenduse meetme kaudu saavutatakse ettepaneku eesmärgid paremini järgmis(t)el põhjus(t)el.

Euroopa GNSSi infrastruktuuri arendatakse kogu maailmas ja selle julgeolek sõltub suures osas ühtsete kaitsemeetmete jõustamisest kõigis liikmesriikides ja kolmandates riikides, kus see elutähtis infrastruktuur paikneb.

Euroopa GNSSi suurus ja keerukus nõuavad tsentraliseeritud ja lihtsat haldusstruktuuri ning lihtsaid liideseid ELi ja kolmandate riikide vahel. Ulatuslik kahepoolsete suhete võrgustik Norraga oleks ebatõhus, võiks põhjustada viivitusi ja vastuolusid, mis tööstusprojekti puhul suurendaksid peagi ühenduse eelarvest kantavaid kulusid. Samuti oleks üksinda tegutsevatel liikmesriikidel väiksem võimalus kehtestada põhimõtteid ja tingimusi, mida Norra peab järgima, kui üheskoos

tegutsemise puhul.

Kõnealuses lepingus käsitletakse üksnes ühiseid põhimõtteid ja koostöökohustusi ning EÜ-le kuuluva GNSSi ühe osa, maapealse infrastruktuuriga seotud eriküsimusi. Leping põhineb liikmesriikide olemasoleval suutlikkusel (nt ekspordikontroll, tundliku teabe vahetamine) enamiku lepingu sätete rakendamise puhul.

Seepärast on ettepanek kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

### 3.4. Proportsionaalsuse põhimõte

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Kõnealuses lepingus sätestatakse eesmärgid ja põhimõtted, kuid see sisaldab ka klauslit, milles osutatakse meetmete üksikasjade määratlemisele eraldi menetlustega, mis määratakse kindlaks koos liikmesriikide ekspertide ja Norraga.

Leping on rahvusvahelistes suhetes tavaline vahend, mis koostatakse koostöös olemasolevate ekspertidega töörühmades ja mille peavad heaks kiitma otsuseid vastu võtvad olemasolevad struktuurid. Lepinguga ei looda uusi haldusstruktuure.

### 3.5. Õigusakti valik

Rahvusvaheline leping on ainus vahend, mis tagab Euroopa Ühenduse ühtsuse suhetes Norraga satelliitnavigatsiooni valdkonnas. Ühesugune rakendamine on eriti tähtis julgeoleku seisukohast, mis moodustab lepingu põhiosa. Samas võimaldab leping paindlikkust rakendusmeetmete osas, eriti standardimise ja sertifitseerimise valdkonnas, kus liikmesriigid on rahvusvahelistes organisatsioonides esmatähtsad osalised. Asutamislepingus ei ole ette nähtud muid sobivaid võimalusi suhete reguleerimiseks kolmandate riikidega.

## 4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ühenduse eelarvet.

## 5. LISATEAVE

Ettepanek sisaldab ülevaatamisklauslit.

## B) ETTEPANEK

**Komisjon teeb nõukogule Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 133 ja 170 alusel koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega ettepaneku anda volitused Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Norra Kuningriigi vahelise satelliitnavigatsiooni käsitleva koostöölepingu allakirjutamiseks ja ajutiseks kohaldamiseks.**

2009/0124 (ACC)

Ettepanek:

**NÕUKOGU OTSUS,**

**Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Norra Kuningriigi vahelisele satelliitnavigatsiooni käsitlevale koostöölepingule allakirjutamise kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 133 ja 170 koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[1]

ning arvestades järgmist:

(1) komisjon on pidanud lepingu üle läbirääkimisi Norra Kuningriigiga;

(2) leping parafeeriti 17. juulil 2009;

(3) vastavalt lepingu artikli 12 lõikele 3 peaksid lepinguosalised lepingut ajutiselt kohaldama kuni selle jõustumiseni;

(4) lepingule tuleks ühenduse nimel alla kirjutada ning sellele tuleks lisada otsus ajutise kohaldamise kohta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

Lepingu hilisemat sõlmimist silmas pidades on nõukogu eesistujal õigus määrata isik, kes on volitatud Euroopa Ühenduse nimel alla kirjutama Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Norra Kuningriigi vahelisele satelliitnavigatsiooni käsitlevale koostöölepingule.

Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

*Artikkel 2*

Lepingut kohaldatakse ajutiselt kuni selle jõustumiseni. Ajutist kohaldamist alustatakse sellele kuupäevale järgneva esimese kuu esimesel päeval, mil lepinguosalised teatavad üksteisele

[1] ELT C […], […], lk […].

ajutiseks kohaldamiseks vajalike menetluste lõpuleviimisest. Nimetatud kuupäev avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, [kuupäev]

*Nõukogu nimel*
*eesistuja*

**LISA**

**KOOSTÖÖLEPING**
**EUROOPA ÜHENDUSE JA SELLE LIIKMESRIIKIDE NING NORRA KUNINGRIIGI VAHELISE SATELLIITNAVIGATSIOONI KOHTA**

EUROOPA ÜHENDUS, edaspidi „ühendus”,

ning

BELGIA KUNINGRIIK,

BULGAARIA VABARIIK

TŠEHHI VABARIIK,

TAANI KUNINGRIIK,

SAKSAMAA LIITVABARIIK,

EESTI VABARIIK,

KREEKA VABARIIK,

HISPAANIA KUNINGRIIK,

PRANTSUSE VABARIIK,

IIRIMAA,

ITAALIA VABARIIK,

KÜPROSE VABARIIK,

LÄTI VABARIIK,

LEEDU VABARIIK,

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIK,

UNGARI VABARIIK,

MALTA VABARIIK,

MADALMAADE KUNINGRIIK,

AUSTRIA VABARIIK,

POOLA VABARIIK,

PORTUGALI VABARIIK,

RUMEENIA,

SLOVEENIA VABARIIK,

SLOVAKI VABARIIK,

SOOME VABARIIK,

ROOTSI KUNINGRIIK,

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIK

kes on Euroopa Ühenduse asutamislepingu osalised, edaspidi „liikmesriigid”, ühelt poolt,

ning

NORRA KUNINGRIIK, edaspidi „Norra”, teiselt poolt,

edaspidi koos „lepinguosalised”;

TUNNUSTADES Norra tihedat osalust Galileo ja EGNOSi programmides alates nende määratlemise faasist;

OLLES TEADLIK arengust, mis Euroopa GNSS programmide juhtimises, omandisuhetes ja rahastamises on toimunud vastavalt nõukogu 12. juuli 2004. aasta määrusele (EÜ) nr 1321/2004 (Euroopa satelliit-raadionavigatsiooniprogrammide juhtimisstruktuuride loomise kohta), selle muudatustele ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrusele (EÜ) nr 683/2008 (Euroopa satelliitnavigatsiooni programmide (EGNOS ja Galileo) rakendamise jätkamise kohta);

ARVESTADES kasu, mis tuleneb Euroopa GNSSi ja selle teenuste ühesugusest kaitsetasemest lepinguosaliste territooriumidel,

TUNNUSTADES Norra kavatsust võtta aegsasti meetmed, mis pakuvad samaväärset julgeoleku ja ohutuse taset kui Euroopa Liidus kasutatavad, ning jõustada need oma jurisdiktsiooni alla kuuluval territooriumil;

TUNNUSTADES lepinguosaliste rahvusvahelisest õigusest tulenevaid kohustusi;

TUNNUSTADES Norra huvi kõigi Galileo teenuste, sh avaliku reguleeritud teenuse (PRS) vastu;

TUNNUSTADES Norra Kuningriigi ja Euroopa Liidu vahelist kokkulepet salastatud teabe vahetamise julgeolekukorra kohta;

SOOVIDES ametlikult arendada tihedat koostööd Euroopa GNSS programmide kõikides aspektides;

ARVESTADES, et Euroopa Majanduspiirkonna leping on sobiv juriidiline ja institutsionaalne alus satelliitnavigatsiooni alase koostöö arendamiseks Euroopa Ühenduse ja Norra vahel;

SOOVIDES täiendada EMP lepingu sätteid kahepoolse kokkuleppega Norrale eriti tähtsates satelliitnavigatsiooni küsimustes, ühendus ja liikmesriigid

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

*ARTIKKEL 1*

Lepingu eesmärk

Lepingu peamine eesmärk on veelgi tugevdada lepinguosaliste vahelist koostööd, täiendades Euroopa Majanduspiirkonna lepingu sätteid, mida kohaldatakse satelliitnavigatsiooni suhtes.

*ARTIKKEL 2*

Mõisted

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

„Euroopa ülemaailmne satelliitnavigatsioonisüsteem (GNSS)” – hõlmab GALILEO süsteemi ja Euroopa Geostatsionaarset Navigatsioonilisasüsteemi (EGNOS).

„Tugisüsteem” – piirkondlikud mehhanismid, nagu Euroopa Geostatsionaarne Navigatsioonilisasüsteem (EGNOS). Sellised mehhanismid võimaldavad GNSSi kasutajatel tegevust tõhustada, näiteks suurendada täpsust, kättesaadavust, terviklust ja usaldusväärsust.

„GALILEO” – tsiviilkontrolli all olev Euroopa autonoomne tsiviilotstarbeline ülemaailmne satelliitnavigatsiooni- ja ajamääramissüsteem, mille on GNSSi teenuste osutamiseks kavandanud ja välja töötanud ühendus ja selle liikmesriigid. Galileo käigushoidmise võib loovutada eraõiguslikule asutusele.

Galileo on ette nähtud avatud, kaubanduslike, ohutusotstarbeliste ning otsingu- ja päästeteenuste osutamiseks, samuti piiratud juurdepääsuga avaliku reguleeritud teenuse osutamiseks selleks volitatud riigiasutustele.

„Reguleeriv meede” – lepinguosalise seadused, määrused, poliitika, eeskirjad, menetlused, otsused või muud sarnased haldustoimingud.

„Salastatud teave” – mis tahes teave, mida on vaja kaitsta ilma loata avalikustamise eest ja mis võiks eri tasemel kahjustada lepinguosaliste või liikmesriigi põhihuve, sealhulgas riiklikku julgeolekut. Salastatusele osutab salastatusmärge. Kõnealuse teabe salastavad lepinguosalised kehtivate õigusnormide kohaselt ning kaitsta tuleb selle salastatust, terviklikkust ning kättesaadavust.

*ARTIKKEL 3*

Koostööpõhimõtted

(1) Lepinguosalised lepivad kokku järgmiste põhimõtete kohaldamises käesoleva lepinguga reguleeritud koostöö suhtes:

(a) satelliitnavigatsiooni alase koostöö alus on EMP leping;

(b) vabadus osutada satelliitnavigatsiooni teenuseid lepinguosaliste territooriumidel;

(c) vabadus kasutada kõiki Galileo ja EGNOSi teenuseid, sh avalikku reguleeritud teenust vastavalt nende kasutamist reguleerivatele tingimustele;

(d) tihe koostöö GNSSi julgeolekuküsimustes samaväärsete GNSSi julgeolekumeetmete vastuvõtmise ja jõustamise kaudu nii ELis kui ka Norras;

(e) Euroopa GNSSi maapealsete seadmetega seoses lepinguosaliste rahvusvaheliste kohustuste nõuetekohane arvessevõtmine.

(2) Käesolev leping ei mõjuta GALILEO programmi toimimiseks Euroopa Ühenduse õiguse kohaselt loodud institutsioonilist struktuuri. Samuti ei mõjuta käesolev leping neid kehtivaid reguleerivaid meetmeid, mida rakendatakse leviku tõkestamise kohustuste, kaupade ekspordikontrolli ja mittemateriaalse tehnoloogiasiirde kontrolli puhul, ega riikliku julgeoleku meetmeid.

*ARTIKKEL 4*

Raadiospekter

(1) Lepinguosalised lepivad kokku teha Rahvusvahelises Telekommunikatsiooniliidus (ITU) koostööd raadiospektri küsimustes, mis on seotud Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemiga, võttes arvesse „vastastikuse mõistmise memorandumit Galileo raadiosatelliitnavigatsiooniteenuse ITU dokumentide haldamise kohta”, millele kirjutati alla 5. novembril 2004.

(2) Sellega seoses toetavad lepinguosalised Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemidele piisavat sageduste eraldamist, et tagada kõnealuste süsteemide teenuste kättesaadavus kasutajatele.

(3) Peale selle tunnistavad lepinguosalised raadionavigatsioonispektri kaitsmise tähtsust häirete ja katkestuste eest. Selleks teevad nad kindlaks häirete allikad ning leiavad üksteisele vastuvõetavaid lahendusi nimetatud häirete vältimiseks.

(4) Käesoleva lepingu sätteid ei käsitata kõrvalekaldena Rahvusvahelise Telekommunikatsiooniliidu kohaldatavatest sätetest, sealhulgas ITU raadioeeskirjadest.

*ARTIKKEL 5*

Euroopa GNSSi maapealsed seadmed

(1) Norra võtab kõik otstarbekad meetmed, et soodustada Euroopa GNSSi maapealsete seadmete („maapealsed seadmed”) kasutamist, käitamist ja asendamist tema jurisdiktsiooni alla kuuluval territooriumil.

(2) Norra võtab kõik otstarbekad meetmed, et tagada oma territooriumil paiknevate maapealsete seadmete kaitse ning pidev ja häireteta toimimine, sh kasutades vajaduse korral oma õiguskaitseasutuste abi. Norra võtab kõik otstarbekad meetmed, et hoida kõnealused seadmed vabana kohalikest raadiohäiretest, häkkimisest ja pealtkuulamiskatsetest.

(3) Maapealsete seadmetega seotud lepingulised suhted lepitakse kokku EÜ ja omandiõiguste valdaja vahel. Norra ametiasutused järgivad täielikult maapealsete seadmete eristaatust ning püüavad võimaluse korral EÜga eelnevalt kokku leppida, enne kui nende seadmete suhtes võetakse mingeid meetmeid.

(4) Norra võimaldab kõigile EÜ poolt määratud või loa saanud isikutele pideva ja takistusteta juurdepääsu maapealsetele rajatistele. Sel eesmärgil asutab Norra teabepunkti, kuhu laekub teave maapealseid seadmeid külastavatest isikutest, ning mis ka muul moel otseselt soodustab selliste isikute liikumist ja tegevust.

(5) Maapealsete seadmete arhiivid ja seadmed ning transiididokumendid, millel on ametlik pitser või märgis, ei kuulu nende vormist olenemata kontrollimisele tolli või politsei poolt.

(6) Maapealsete rajatiste julgeolekut ähvardava ohu või kahjustamise korral teavitavad Euroopa Komisjon ja Norra teineteist viivitamata juhtumist ja olukorra parandamiseks võetud meetmetest. Euroopa Komisjon võib määrata muu usaldusväärse üksuse tegutsema kontaktpunktina sellise teabe vahetamisel Norraga.

(7) Lepinguosalised kehtestavad eraldi korraldusega üksikasjalikuma korra lõigetes 1–6 käsitletud küsimuste lahendamiseks. Selline kord peaks hõlmama muu hulgas ka selgitusi kontrolli, kontaktpunktide kohustuste, kulleritele esitatavate nõudmiste ning selliste meetmete kohta, mida võetakse kohaliku raadiosageduse häirete ja vaenulike rünnakute vastu.

*ARTIKKEL 6*

Julgeolek

(1) Lepinguosalised on veendunud vajaduses kaitsta ülemaailmset satelliitnavigatsioonisüsteemi selliste ohtude eest nagu väärkasutus, häired, katkestused ja vaenutegevus. Seepärast võtavad lepinguosalised kõik otstarbekad meetmed, sealhulgas sõlmivad vajaduse korral eraldi kokkulepped, et tagada oma territooriumil satelliitnavigatsiooniteenuste ning nendega seotud infrastruktuuri kvaliteet, katkematus ja turvalisus.
Euroopa Komisjon kavatseb välja töötada meetmed Euroopa GNSSi programmide vara, tundliku teabe ja tehnoloogia kaitsmiseks eespool nimetatud ohtude ja ebasoovitava levitamise vastu.

(2) Sellega seoses kinnitab Norra oma kavatsust aegsasti võtta ja jõustada oma jurisdiktsiooni alla kuuluval territooriumil meetmed, mis pakuvad samaväärset julgeoleku ja ohutuse astet kui need, mida kohaldatakse Euroopa Liidus.
Eespool öeldut tunnustades hakkavad lepinguosalised käsitlema GNSSi julgeolekuküsimusi, sh Euroopa GNSSi haldusstruktuuride asjaomastesse komiteedesse akrediteerimist. Praktiline korraldus ja menetluskord määratletakse asjaomaste komiteede menetluseeskirjadega, võttes samuti arvesse EMP lepingu raamistikku.

(3) Kui juhtub, et sellist julgeoleku ja ohutuse astet ei saavutata, konsulteerivad lepinguosalised omavahel, et olukorda parandada. Vajaduse korral võib koostöö ulatust selles sektoris vastavalt kohandada.

*ARTIKKEL 7*

Salastatud teabe vahetamine

(1) ELi salastatud teabe vahetamine ja kaitsmine toimub vastavalt „Salastatud teabe vahetamise julgeolekukorra kokkuleppele Euroopa Liidu ja Norra Kuningriigi vahel” (edaspidi „julgeolekukorra kokkulepe”) ning vastavalt julgeolekukorra kokkulepe rakenduskorrale.

(2) Norra võib vahetada siseriiklikku salastusmärget kandvat teavet Galileo kohta nende ELi liikmesriikidega, kellega ta on selle kohta sõlminud kahepoolse kokkuleppe.

(3) Lepinguosalised püüavad luua tervikliku ja sidusa õigusliku raamistiku, mis võimaldab Galileo programmi käsitlevat salastatud teavet vahetada kõigi käesoleva lepingu osalistega.

*ARTIKKEL 8*

Ekspordikontroll

(1) Et tagada Galileo programmiga seoses ekspordikontrolli ja leviku tõkestamise ühetaolise poliitika kohaldamine lepinguosaliste poolt, kinnitab Norra oma kavatsust võtta ning jõustada oma jurisdiktsiooni alla kuuluval territooriumil aegsasti meetmed, mis tagavad Galileo tehnoloogia, andmete ja seadmete samaväärse ekspordikontrolli ja leviku tõkestamise taseme kui Euroopa Liidus ja liikmesriikides kohaldatavad meetmed.

(2) Kui juhtub, et sellist ekspordikontrolli ja leviku tõkestamise taset ei saavutata, konsulteerivad lepinguosalised omavahel, et olukorda parandada. Vajaduse korral võib koostöö ulatust selles sektoris vastavalt kohandada.

*ARTIKKEL 9*

Avalik reguleeritud teenus

Norra on väljendanud huvi Galileo avaliku reguleeritud teenuse vastu, pidades seda tähtsaks elemendiks oma osaluses Euroopa GNSSi programmis. Lepinguosalised lepivad kokku, et tegelevad selle küsimusega siis, kui avalikule reguleeritud teenusele juurdepääsu reguleeriv poliitika ja töökord on kindlaks määratud.

*ARTIKKEL 10*

Rahvusvaheline koostöö

(1) Lepinguosalised toetavad lähenemisviiside kooskõlastamist ülemaailmseid satelliitnavigatsiooniteenusteid käsitlevatel rahvusvahelistel standardimis- ja sertifitseerimisfoorumitel. Eelkõige toetavad lepinguosalised ühiselt GALILEO standardite väljatöötamist ning edendavad nende kohaldamist kogu maailmas, rõhutades koostalitlusvõimet muude GNSSi süsteemidega.

(2) Sellest tulenevalt teevad lepinguosalised käesoleva lepingu eesmärkide edendamiseks ja rakendamiseks vajaduse korral koostööd kõigis GNSSiga seotud küsimustes, mis kerkivad Rahvusvahelises Tsiviillennundusorganisatsioonis, Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis ja Rahvusvahelises Telekommunikatsiooniliidus.

*ARTIKKEL 11*

Konsultatsioonid ja vaidluste lahendamine

Lepinguosalised peavad ühe lepinguosalise taotluse korral viivitamata nõu mis tahes küsimuses, mis tuleneb käesoleva lepingu tõlgendamisest või kohaldamisest. Kõik käesoleva lepingu tõlgendamise või kohaldamisega seotud vaidlused lahendatakse lepinguosaliste konsultatsioonide teel.

*ARTIKKEL 12*

Jõustumine ja lõpetamine

(1) Käesolev leping jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kuupäevale, mil lepinguosalised teatasid teineteisele kirjalikult, et nad on lõpetanud lepingu jõustamiseks vajalikud siseriiklikud menetlused. Teadaanded saadetakse Euroopa Liidu Nõukogule, kes on käesoleva lepingu depositooriumiks.

(2) Käesoleva lepingu lõppemine või lõpetamine ei mõjuta ühegi selle alusel sõlmitud kokkuleppe kehtivust ega kehtivusaega ega intellektuaalomandi õiguste vallas tekkinud eriõigusi ja -kohustusi.

(3) Käesolevat lepingut võib muuta lepinguosaliste vastastikusel kirjalikul kokkuleppel. Mis tahes muudatus jõustub kuupäeval, mis järgneb lepinguosaliste vahetatud viimasele diplomaatilisele noodile, millega nad teatavad üksteisele, et on lõpetanud lepingu jõustamiseks vajalikud siseriiklikud menetlused.

(4) Olenemata lõikest 1 nõustuvad lepinguosalised käesolevat lepingut ajutiselt kohaldama alates järgmise kuu esimesest päevast pärast seda, kui osalised on teatanud üksteisele lepingu jõustamiseks vajalike menetluste lõpuleviimisest.

(5) Iga lepinguosaline võib käesoleva lepingu lõpetada, teatades sellest teistele lepinguosalistele kirjalikult kuus kuud ette.

Käesolev leping koostatakse kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveenia, soome, taani, tšehhi, ungari ja norra keeles, kusjuures kõik nimetatud tekstid on võrdselt autentsed.